Gemeente Borger-Odoorn

M e m o

Exloo, 14 oktober 2025

Bestemd voor:	Gemeenteraad
Afkomstig van:	College van burgermeester en wethouders
Onderwerp:	Financiële update t/m september 2025, op hoofdlijnen

Inleiding
Op 6 november vindt de besluitvorming plaats over de begroting 2026. Om u te ondersteunen bij deze besluitvorming geven wij u een prognose van het te verwachten resultaat over 2025. Het resultaat is een optelsom van alle op dit moment bekende voor- en nadelen in 2025. Deze prognose heet financiële update.

In deze update staan de financiële afwijkingen (voor-en nadelig) die groter zijn dan € 25.000 of het resultaat zijn van een collegebesluit. Het betreft afwijkingen ten opzichte van de BERAP 2025 I.

De mutaties zullen vervolgens in de BERAP 2025 II worden verwerkt. In dit memo laten we budgettair neutrale mutaties buiten beschouwing. Verder merken we op dat alle mutaties incidenteel zijn. Immers, dit memo is geschreven nadat de begroting 2026 is opgesteld en alle structurele effecten zijn in de begroting meegenomen.

Financiële update
In onderstaand overzicht staan de voor-en nadelige afwijkingen. Het beginsaldo is € 224.905 positief. Dit is de eindstand van BERAP 2025 I. Het totaal van de voor-en nadelige afwijkingen bedraagt € 2.105.690 zodat het verwachte positieve resultaat 2025 € 2.330.595 is. De voor- en nadelen zijn verdeeld over Knop 2 (Budget voor Beleidsintensivering-incidenteel) en het Budget voor indexaties (stelpost).

BERAP 2025-I	**Knop 1**	**Knop 2**	**Stelpost**	**Onvoorzien**	**Totaal**
Saldo begroting (knop 1)	26.628				26.628
Saldo beleidsintensivering (knop 2)		94.310			94.310
Saldo stelpost indexatie			53.967		53.967
Onvoorzien				50.000	50.000
Stand BERAP 2025-I	**26.628**	**94.310**	**53.967**	**50.000**	**224.905**

Mutaties BERAP 2025-II	**Knop 1**	**Knop 2**	**Stelpost**	**Onvoorzien**	**Totaal**
Saldo begroting (knop 1)	0				0
Saldo beleidsintensivering (knop 2)		2.043.669			2.043.669
Saldo stelpost indexatie			62.021		62.021
Onvoorzien				0	0
Totale mutatie BERAP 2025-II	**0**	**2.043.669**	**62.021**	**0**	**2.105.690**

BERAP 2025-II	**Knop 1**	**Knop 2**	**Stelpost**	**Onvoorzien**	**Totaal**
Saldo begroting (knop 1)	26.628				26.628
Saldo beleidsintensivering (knop 2)		2.137.979			2.137.979
Saldo stelpost indexatie			115.988		115.988
Onvoorzien				50.000	50.000
Totale prognose BERAP 2025-II	**26.628**	**2.137.979**	**115.988**	**50.000**	**2.330.595**

Nr	Wijzigingen Na BERAP 2025-I	Knop 1	Knop 2	Stelpost Indexatie	Onvoorzien	Totaal
	Saldo volgens BERAP 2025-I	**26.628**	**94.310**	**53.967**	**50.000**	**224.905**
	Mutaties BERAP 2025-II					
1	Mei- en Septembercirculaire 2025			1.652.346		1.652.346
2	Jeugdhulp prognose tov begroting 2025			-1.611.811		-1.611.811
3	Jeugdhulp (mei en septembercirculaire)			1.606.046		1.606.046
4	Wmo			400.000		400.000
5	Afschrijving		700.000			700.000
6	Rente		575.000			575.000
7	Burgerzaken; bezorgen reisdocumenten en rijbewijzen		-4.150			-4.150
8	Project Wonen en Zorg		-36.500			-36.500
9	OZB		120.000			120.000
10	Budget Webwinkel		150.000			150.000
11	Budget WSW Emco; exploitatiebijdrage		23.418			23.418
12	Budget WSW Wedeka; exp;oitatiebijdrage		135.630			135.630
13	Budget WSW; Wedeka; voorziening RVU en Spaarverlof		-118.300			-118.300
14	Budget SSTBO		-125.000			-125.000
15	Aankoop pand Borger tbv opvang Oekraïne		pm			0
16	Exploitatiesubsidie dorspshuizen			-75.000		-75.000
17	UMO participatie; project Participatie		-30.000			-30.000
18	GGD;		-61.054			-61.054
19	Toeristenbelasting		250.000			250.000
20	Uitvoeringkosten Recreatieschap Drenthe		9.475			9.475
21	Kinderraad Motie vreemd "Zwerfafval verminderen"		-26.220			-26.220
22	Jongerenraad; vrijvallen NUW 2025		25.000			25.000
23	Bedrijfvoeringskosten raad			pm		0
24	Wachtgeldverplichtingen		235.813			235.813
25	Energielasten			-110.000		-110.000
26	Bijdrage OD Drenthe (RUD		84.069			84.069
27	Dumping chemisch (drugs) afval		-33.400			-33.400
28	Preventie, handhaving DHW		40.000			40.000
29	Schoonmaakkosten gemeentelijke gebouwen			-120.000		-120.000
30	Huisvestingssubsidie kerncomplexen voetbal		100.000			100.000
31	Beleidsplan straatmeubilair			-12.560		-12.560
32	Plantsoenonderhoud			-55.000		-55.000
33	Doorfietsroute Emmen- Borger (WOKT)		pm			0
34	Hogere kosten juridische zaken;			-75.000		-75.000
35	Hogere kosten leaseauo's			-37.000		-37.000
36	Voorziening verlofsparen		-105.000			-105.000
37	Uitvoeringskosten WOZ		50.000			50.000
38	Verlenging inzetbaarheidscoach		-87.000			-87.000
39	PMO (Preventief Medisch Onderzoek)		-43.000			-43.000
40	Dotatie knop 2 beleidsintensivering		89.888			89.888
41	Dotatie bestemmingsreserve Jeugd			-1.500.000		-1.500.000
42	Bouwleges		125.000			125.000
	Totaal mutaties BERAP 2025-II	**0**	**2.043.669**	**62.021**	**0**	**2.105.690**
	Saldo financiële update	**26.628**	**2.137.979**	**115.988**	**50.000**	**2.330.595**

Toelichting mutaties

1. Mei- en septembercirculaire 2025 € 1.652.346 voordeel
De uitkomsten van de septembercirculaire zijn verwerkt in de begroting 2025. Hieruit blijkt dat de uitkering uit het gemeentefonds ten opzichte van de in de begroting 2025 opgenomen raming, € 3,9 miljoen hoger is. Dit is voor 2,3 miljoen het gevolg van de middelen die wij ontvangen voor extra taken, voor bestaande taken of compensatie van voorgaande jaren. Voorbeelden zijn de extra middelen voor de uitvoering van de Omgevingswet, de WSW en compensatie 2023-2024 voor Jeugd. Deze middelen voegen we toe aan de budgetten voor de Omgevingswet en de WSW (werkvoorzieningsschappen) en Jeugd. Het resterende voordelig resultaat van € 1,6 miljoen is ontstaan door de aanpassing van de omvang van het gemeentefonds en de aanpassing van verschillende maatstaven zoals het aantal inwoners.

2. Jeugdhulp € 1.600.000 nadeel
De stijging van de kosten in de Jeugdhulp in 2025 is niet het gevolg van een toename in het aantal jeugdigen dat gebruikmaakt van deze hulp. Wel is de jeugdcasuïstiek complexer geworden en passen de hulpvragen niet altijd binnen het gecontracteerde zorgaanbod. Het gebruik van duurdere vormen van zorg, zoals verblijf, is toegenomen. In sommige gevallen wordt deze zorg gecombineerd met individuele begeleiding, bijvoorbeeld om schooluitval op te vangen. Hierdoor wordt de inzet van Jeugdhulp zowel intensiever als langduriger. De hoge kosten voor verblijf worden mede veroorzaakt door de ombouw van de huidige gesloten jeugdhulp naar kleinschalige woonvoorzieningen. Deze verandering vraagt om extra investeringen. Deze jongeren vallen niet onder de Wet langdurige zorg (Wlz) omdat daarvoor een blijvende behoefte aan 24-uurs zorg moet worden vastgesteld, wat bij jeugdigen vaak moeilijk is. Daarnaast spelen de jaarlijkse indexaties van de tarieven ook een rol in de stijging van de kosten.

3. Jeugdhulp € 1.600.000 voordeel
In de meicirculaire 2025 is er al extra € 584.000 beschikbaar gesteld voor Jeugd en in de septembercirculaire is er € 1.022.000 toegekend als compensatie van de incidentele tekorten 2023 en 2024. Met deze extra middelen vanuit het Gemeentefonds is het te verwachten tekort op Jeugd bij punt 2 gedekt en daarmee budgetneutraal in 2025.

4. Wmo € 400.000 voordeel
De lagere uitgaven voor de Wmo zijn vooral ontstaan binnen het onderdeel Hulp bij het huishouden. De nieuwe inkoop lijkt tot dalende kosten te leiden. Omdat de nieuwe inkoop per 1 juli 2025 is ingegaan en de eerste facturatie nog niet heel soepel verloopt is een prognose lastig te maken. De prognose is nu gebaseerd op de afgegeven indicaties op peildatum 7 augustus 2025. Daarnaast is de verwachte stijging van 5% in het aantal inwoners met een Wmo-voorziening, die in de begroting van 2025 werd meegenomen, tot nu toe niet zichtbaar. We schatten dit voordeel op € 400.000.

5. Afschrijving € 700.000 voordeel
In de begroting 2024/2025 zijn diverse grote investeringskredieten beschikbaar gesteld voor o.a. sporthal De Koel, verbouwing van het gemeentehuis en een nieuwe basisschool. De afschrijvingslasten zijn in werkelijkheid pas van toepassing in het jaar nadat de investering is afgerond/uitgevoerd. Dit geeft een voordeel op de afschrijvingen. We schatten dit voordeel in op € 700.000.

6. Rente € 575.000 voordeel
Bij de berekening van de verwachte rentelasten in de begroting 2025 zijn we uitgegaan van een financieringstekort. In de praktijk blijkt dat er sprake is van financieringsoverschot. Dit wordt veroorzaakt doordat nog geen grote uitgaven zijn gedaan voor grote investeringen zoals de verbouwing van het gemeentehuis en een nieuwe basisschool in Nieuw-Buinen.

Het afsluiten van een nieuwe lening in 2025 is hierdoor ook niet noodzakelijk. De rentelasten voor deze lening zijn wel geraamd in de begroting. Dit levert een voordeel op. Voor het financieringsoverschot ontvangen wij rente. Deze opbrengst is niet geraamd. Al met al geeft dit een verwacht rentevoordeel van € 575.000.

7. Burgerzaken € 4.150 nadeel
Het college heeft besloten om per 1 augustus 2025 reisdocumenten en rijbewijzen op aanvraag te bezorgen binnen de gemeente Borger-Odoorn. Het legestarief voor deze vorm van dienstverlening wordt € 7,50. Deze gaan we verwerken in de legesverordening 2026. Een extern bedrijf gaat de bezorging uitvoeren. De kosten voor het IT-component (€ 2.500) en de kosten voor project- en implementatiekosten (€ 1.650) zijn niet begroot. Het nadeel wat hierdoor ontstaat is € 4.150.

8. Project Wonen en Zorg € 36.500 nadeel
Voor het project Wonen en Zorg heeft uw raad in BERAP 2021 I en Begroting 2022 middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn niet toereikend om de projectkosten en de voorbereidingen voor het uitvoeringsprogramma Woonzorgakkoord 2026 te dekken. Dit levert een verwacht nadeel op van € 36.500.

9. Onroerende Zaak Belasting (OZB) € 120.000 voordeel
De opbrengst van de onroerende-zaakbelasting is naar verwachting € 120.000 hoger dan werd voorzien. Dit voordeel ontstaat door meer areaal, controles op leegstand niet woningen en doordat sommige objecten een hogere WOZ waarde hebben.

10. Budget Webwinkel € 150.000 voordeel
De Webwinkel Meedoen is bedoeld voor onze inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen die gebruik willen maken van extra voorzieningen. Elk jaar reserveren wij een budget in de begroting, waarbij wij er rekening mee houden dat iedereen die recht heeft op een extra voorziening ook een aanvraag doet. Dit is niet elk jaar het geval en daardoor blijft er een deel van het budget over. In de afgelopen jaren is er een totaal van €150.000 opgebouwd, dit bedrag is in 2024 meegenomen naar 2025 door middel van de Nog Uit te voeren Werken (NUW). Voor 2025 levert het niet benutten van dit budget een voordeel op van € 150.000.

11. Budget Emco; exploitatiebijdrage € 23.418 voordeel
Door EMCO is een begrotingswijziging 2025 ingediend. Dit geeft een positief effect op de gemeentelijke bijdrage 2025. In de vergadering van 19 juni 2025 heeft de gemeenteraad de begrotingswijziging behandeld en besloten om geen zienswijze in te dienen. Dit betreft een voordeel van € 23.418.

12. Budget Wedeka; exploitatiebijdrage € 135.630 voordeel
Door de Wedeka is een begrotingswijziging 2025 ingediend die een positief effect heeft op de gemeentelijke bijdrage 2025. In de vergadering van 19 juni 2025 heeft de gemeenteraad de begrotingswijziging behandeld en besloten om geen zienswijze in te dienen. Dit betreft een voordeel van € 135.630.

13. Budget Wedeka; voorziening RVU en Spaarverlof € 118.300 nadeel
Wedeka moet een voorziening treffen voor de kosten van de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU), spaarverlof en bovenwettelijk verlof van medewerkers van Wedeka. Deze voorziening komt ten laste van het exploitatieresultaat 2025 van Wedeka. Aanvankelijk werd een voordelig resultaat verwacht van € 2,3 miljoen. Door het creëren van een voorziening ter hoogte van € 3,6 miljoen ontstaat er een nadelig resultaat van naar verwachting € 1,3 miljoen. Het aandeel Borger-Odoorn hierin is op basis van het personeelsbestand uit de begroting 2026 9,1%, wat uit zou komen op een nadeel van €118.300.

14. Budget Stichting Sociale Teams € 125.000 nadeel
De begroting 2025 van de Stichting Sociale teams valt hoger uit door stijging van de personeelskosten door de CAO Sociaal Werk. Een deel is in de gemeentelijke begroting 2025 geïndexeerd, maar dit is nog niet volledig gedaan. Daarnaast zijn de kosten voor facilitering ICT (BOCE) hoger zonder dat dit is geïndexeerd en is de bijdrage vanuit de ESF-subsidie verlaagd. In de begroting 2026 is al rekening gehouden met een structurele hogere bijdrage. Voor 2025 ontstaat er een nadeel van € 125.000.

15. Huisvesting Oekraïeners (PM)
Voor het huisvesten van Oekraïense vluchtelingen hebben we deze zomer een pand in Borger aangekocht. Op deze manier kunnen we onze bijdrage leveren aan de provinciale opgave voor het opvangen van ontheemden. De aankoopkosten (€ 720.000 k.k.) worden voorlopig ten laste van de exploitatie gebracht. Voor de aankoop van dit pand en eventuele noodzakelijke aanpassingen van het pand, kunnen we als gemeente voor een deel een zogenaamde transitievergoeding van het Rijk ontvangen. Ook ontvangen wij per Oekraïense ontheemde een vergoeding. In deze financiële update melden we deze aankoop. Vervolgens maken we in BERAP 2025 II een begrotingswijziging. In deze begrotingswijziging wordt het pand geactiveerd in de balans van onze gemeente en worden alle kosten en baten geraamd. Dan worden tevens de totale kosten en baten beoordeeld of een onttrekking of een dotatie aan de bestemmingsreserve Ontheemden noodzakelijk is. Hiermee is deze aankoop budget neutraal ten opzichte van de exploitatie.

16. Exploitatiesubsidie dorpshuizen € 75.000 nadeel
De Stichting De Afdraai is per 1 oktober 2025 gestopt met haar activiteiten. Inmiddels is een groep vrijwilligers opgestaan die een nieuwe stichting hebben opgericht om het dorpshuis en de sportzaal in MFA ’t Brughuus te beheren en exploiteren vanaf 1 oktober 2025. Hierdoor blijft de dorpshuis- en sportfunctie van MFA ’t Brughuus behouden voor Valthermond. Het voorstel is om eenmalig € 9.000 beschikbaar te stellen om de financiële afhandeling van Stichting De Afdraai mogelijk te maken. Daarnaast wordt voorgesteld om € 66.000,- beschikbaar te stellen aan de nieuwe stichting om de exploitatie en beheer van het dorpshuis en de sportzaal in MFA ’t Brughuus mogelijk te maken. Een structurele oplossing voor de nieuwe stichting komt aan de orde in BERAP I 2026. Dit levert voor 2025 een verwacht nadeel op van € 75.000.

17. UMO Participatie; project Participatie € 30.000 nadeel
Door vertraging van het project lopen de kosten nog door. In de begroting is hiermee nog geen rekening gehouden. Er wordt verwacht dat tot het einde van dit jaar hiervoor nog € 30.000,- nodig is. Het te verwachten nadeel is daardoor € 30.000.

18. Budget GGD € 61.054 nadeel
Door de GGD is een begrotingswijziging 2025 ingediend die ook een aanpassing van de deelnemersbijdrage noodzakelijk maakt. In de vergadering van 19 juni 2025 heeft de gemeenteraad de begrotingswijziging behandeld en besloten om geen zienswijze in te dienen. In de BERAP 2025 II wordt de aanpassing van de deelnemersbijdrage verwerkt. Dit nadeel zal € 61.054 zijn.

19. Toeristenbelasting € 250.000 voordeel
De opbrengst van de toeristenbelasting is € 250.000 meer dan geraamd. Dit is ontstaan doordat het aantal werkelijke overnachten hoger was dan werd verwacht.
De begrote opbrengsten zijn gebaseerd op de werkelijke opbrengst 2024. Dit voordeel ontstaat door extra overnachtingen Hunzedal, door uitbreiding capaciteit (nieuwbouw huisjes) en een goed toeristenseizoen. Voor 2025 levert dit een voordeel op van € 250.000. Naar aanleiding van de zoektocht naar financiële ruimte zijn in de begroting 2026 de opbrengsten toeristenbelasting structureel opgehoogd met € 250.000.

20. Uitvoeringkosten Recreatieschap Drenthe € 9.475 voordeel
Het rekeningresultaat van het Recreatieschap Drenthe over 2024 bedraagt € 202.313. Van dit resultaat is € 15.000 ten gunste gebracht van de Algemene reserve en € 60.000 ten gunste van het Stimuleringsfonds van de GR Recreatieschap Drenthe.
Het resterende bedrag ad € 127.313 wordt teruggestort naar de deelnemende gemeenten. Het aandeel van Borger-Odoorn bedraagt € 9.475. Dit levert voor ons een voordeel op.

21. Kinderraad Motie vreemd "Zwerfafval verminderen" € 26.220 nadeel
In navolging van onze BOCE gemeenten Emmen en Coevorden gaan we dit bedrag in zetten op het project Borger-Odoorn in 1 dag schoon. Voor de ondersteuning van de PR maken we gebruik van de Stichting Rubbiz Foundation. De materialen worden aangeboden door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Dit levert een nadeel op van € 26.220.

22. Jongerenraad € 25.000 voordeel
De Jongerenraad heeft in de corona periode extra budget gekregen. Een deel van dit budget wordt gereserveerd om nieuwe voorstellen van de jongerenraad uit te kunnen werken. Het restant wordt als voordeel in de BERAP II 2025 opgenomen. Dit levert een voordeel op van € 25.000.

23. Bedrijfsvoeringskosten raad PM
In de Begroting 2026 hebben we gerapporteerd dat de raad graag meer en kwalitatieve ondersteuning vanuit de griffie wil, zodat de raad goed in positie komt om zijn volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende taak uit te kunnen voeren. Daarbij is het van belang dat de raad zijn werkgeverstaken naar behoren uitvoert in relatie tot werkdruk. In de Begroting is voorgesteld om voor 2026 incidenteel hiervoor € 96.000 beschikbaar te stellen. De werkgeverscommissie wil graag een structurele oplossing (€ 38.000) en kan structureel worden gefinancierd door verlaging van het onderhoud gazon binnen de bebouwde kom. De incidentele vrijvallende kosten (€ 96.000) zijn dan (deels) beschikbaar voor een zorgvuldig proces voor betrokkenheid en communicatie en het faseren om te komen tot het kwaliteitsniveau C ipv B voor het onderhoud gazon binnen de bebouwde kom. In BERAP 2025 II wordt voorgesteld vanaf 2026 deze structurele budgettair neutrale begrotingswijziging op te nemen en de wijziging van de bestemming van de incidentele middelen te verwerken.

24. Wachtgeldverplichtingen € 235.813 voordeel
Als gevolg van pensionering en het vinden van een baan elders is er aan de voormalige bestuurders geen wachtgeld verschuldigd. Op basis van een jaarlijkse beoordeling levert dit voor 2025 een voordeel op van € 235.813.

25. Energielasten € 110.000 nadeel
Dit betreft de gasafrekeningen 2023-2024 van maatschappelijk vastgoed. Deze hoge bedragen komen enerzijds door de hoeveel m3 gasverbruik en anderzijds door de gasprijzen van deze jaren. Vooral in 2023 waren deze aanzienlijk hoger waardoor de afrekening ook een stuk hoger is uitgevallen. Dit levert een nadeel op van € 110.000.

26. Bijdrage OD Drenthe (RUD) € 84.069 voordeel
Iedere deelnemer van de Omgevingsdienst betaalt voor datgene wat wordt afgenomen aan diensten. Door een bijstelling van de vraag van gemeenten en de provincie heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de deelnemersbijdrage. Deze verschuiving heeft voor ons, dit jaar, een voordelig effect.

27. Milieuhandhaving € 33.400 nadeel
Dit betreft kosten voor werkzaamheden door externen bij milieudelicten (dumping van chemisch (drugs-) afval). We verwachten dat de kosten oplopen tot € 40.000 in dit jaar. In de begroting is rekening gehouden met € 6.600, daarmee levert dit een nadeel op van € 33.400.

28. Preventie, handhaving Drank en Horeca Wet € 40.000 voordeel
Tijdens de corona periode zijn er geen tot minder controles gedaan. Hierdoor is er budget overgebleven. Een deel van dit budget wordt nu ingezet voor de pilot Alcohol in het verkeer. Het restant wordt als voordeel in de BERAP 2025 II opgenomen. Dit levert een voordeel op van € 40.000.

29. Schoonmaakkosten gemeentelijke gebouwen € 120.000 nadeel
Door de gestegen prijzen als gevolg van inflatie, de nieuwe aanbesteding, het groter worden van de gebouwen en het bewerkelijker worden van de schoonmaakactiviteiten zien we ons genoodzaakt het budget met € 120.000 te verhogen. In de begroting 2026 is deze verhoging structureel verwerkt. Voor 2025 levert dit een nadeel op van € 120.000.

30. Huisvestingssubsidie kerncomplexen voetbal € 100.000 voordeel
Structureel is er € 140.000 per jaar beschikbaar voor de 4 kerncomplexen. In 2024 is dit bedrag niet benut en door middel van de Nog Uit te voeren Werken (NUW) meegenomen naar 2025. Dit budget wordt/is nu niet benut en zal daarom vrijvallen ten gunste van de exploitatie. Dit levert een voordeel op van € 100.000.

31. Beleidsplan straatmeubilair € 12.560 nadeel
Het beschikbare bedrag voor onderhoud en vervanging van zit- en picknickbanken en afrastering is de laatste jaren niet geïndexeerd en structureel te laag. Bij de behandeling van het beleidsplan straatmeubilair 2025-2029 (raadsvergadering 10 juli 2025) is aangegeven de structurele last te verwerken in de begroting 2026 en de incidentele last voor 2025 te verwerken in BERAP 2025 II. Hierdoor ontstaat er voor 2025 een nadeel van € 12.560.

32. Plantsoenenbeheer € 55.000 nadeel
De prijzen voor het onderhoud van de groenvoorzieningen en gazons die onderhouden worden door Wedeka en Emco worden jaarlijks geïndexeerd. De prijzen zijn ten opzichte van het jaar 2024 geïndexeerd met ruim 6%. Door deze indexering valt de totale som van het onderhoud € 55.000 hoger uit. Dit levert een nadeel op voor 2025 van € 55.000. Dit betreft structurele kosten en zullen daarmee ook structureel opgehoogd moeten worden dit zal in BERAP 2026 I en Kadernota 2027 worden opgepakt.

33. Doorfietsroute Emmen- Borger (WOKT) PM
Woningbouw op Korte Termijn (WOKT) is gericht op infrastructurele voorzieningen ten behoeve van woningbouw. Met de provincie Drenthe hebben we onderzocht subsidiemogelijkheden zijn voor de doorfietsroute Emmen-Borger. Deze doorfietsroute vergt een forse investering (ruim € 8 miljoen) en het is een unieke kans dat Rijk en Provincie Drenthe fors kunnen bijdragen aan deze route. We hebben een aanvraag voor deze subsidie ingediend. Een essentiële voorwaarde voor de subsidie is cofinanciering. De verwachting is dat voor 1 november 2025 er meer duidelijkheid komt of onze gemeente in aanmerking komt voor deze subsidie en ook hoeveel subsidie we dan kunnen krijgen en welk bedrag we als gemeente dan zelf dienen bij te dragen. Ook is op dit moment niet duidelijk wanneer de cofinanciering gerealiseerd dient te worden: in deze bestuursperiode of de volgende bestuursperiode. Indicatief noemen we de bijdrage van onze gemeente een bedrag van € 1,7 miljoen. Dit betekent dat Rijk en Provincie dan ruim € 6 miljoen bijdragen. In deze begroting ramen we: PM. Afhankelijk van de antwoorden op de bovengenoemde vragen, komen we in BERAP 2025 II met een voorstel. Financieel effect: PM

34. Hogere kosten juridische zaken € 75.000 nadeel
Voorgaande jaren was het begrote bedrag ook niet toereikend. De inzet van de Functionaris Gegevensbescherming is een wettelijke verplichting, dus het is noodzakelijk dat de inzet gelijk blijft aan die van de afgelopen jaren. Verder bestaat een deel van deze kosten uit de inzet van een advocaat op complexe dossiers waarbij procesvertegenwoordiging door een advocaat verplicht is.
Daarnaast zijn er kosten voor de inzet van Daadkracht voor het publiceren van regelingen waarvoor tot nu toe nog geen bedrag is begroot. Ook dit zijn jaarlijks terugkerende kosten. Het te verwachten nadeel in 2025 is € 75.000. Dit betreft structurele kosten en zullen daarmee ook structureel opgehoogd moeten worden dit zal in BERAP 2026 I en Kadernota 2027 worden opgepakt.

35. Hogere kosten leaseauto's € 37.000 nadeel
Door de aanbesteding en de uitbreiding van het wagenpark in 2023 van 9 naar 13 auto's, de overgang naar elektrisch rijden en de inflatie zijn de leasekosten van het wagenpark aanzienlijk gestegen. Dit betreft structurele kosten en zullen daarmee ook structureel opgehoogd moeten worden dit zal in BERAP 2026 I en Kadernota 2027 worden opgepakt.

36. Voorziening verlofsparen € 105.000 nadeel
*V*oor ambtenaren is het op basis van de CAO mogelijk uren te reserveren als spaarverlof. Met het spaarverlof kunnen ambtenaren sparen om eerder met pensioen te gaan of om bijvoorbeeld een sabbatical te nemen. De gemeente loopt hiermee tegen een financiële verplichting aan omdat een ambtenaar geen werkzaamheden verricht in een bepaalde periode, maar wel doorbetaald wordt. Op grond van het BBV dient hiervoor een voorziening gevormd te worden, waardoor de kosten worden genomen in het jaar waar het recht op spaarverlof ontstaat. Niet alleen voor het daadwerkelijk gespaarde verlof dient een voorziening te worden gevormd, maar ook voor de uren die kunnen worden omgezet in spaarverlof. Om de voorziening op voldoende hoogte te brengen is in 2025 een extra bedrag nodig van afgerond € 105.000.

37. Uitvoeringskosten WOZ € 50.000 voordeel
Door minder inzet van externe taxatiebureau 's zijn de uitvoeringskosten lager. Het te verwachten voordeel op deze kosten bedraagt € 50.000.

38. Verlenging inzetbaarheidscoach € 87.000 nadeel
In het kader van duurzame inzetbaarheid en meer control op verzuim, zijn we gestart met een pilot voor een inzetbaarheidscoach. De pilot laat positieve resultaten zien ten aanzien ziekteverzuimcijfer, aantal en kwaliteit verzuimcasussen. Ook de stakeholders zijn positief over de invulling van de rol van de inzetbaarheidscoach. Naast inzetbaarheid kan de coach ook meerwaarde op de gezondheid en de vitaliteit van de medewerkers hebben. Om te beoordelen of de inzetbaarheidscoach een meerwaarde heeft voor een structurele invulling, is een verlenging van de pilot nodig. We stellen voor om incidenteel hiervoor € 87.000 beschikbaar te stellen.

39. PMO (Preventief Medisch Onderzoek) € 43.000 nadeel
Uit de arbowet en CAO blijkt dat Preventief Medisch Onderzoek verplicht is. Als werkgever vinden wij de inzetbaarheid, gezondheid en vitaliteit van de medewerkers erg belangrijk. We willen arbeid gerelateerde klachten eerder signaleren, voorkomen en medewerkers meer bewust maken van en inzicht geven in hun algemene gezondheid. We willen dan ook één keer per vier jaar een PMO aanbieden aan alle medewerkers. Na de eerste keer gaan we dit evalueren. De kosten bedragen € 43.000.

40. Dotatie knop 2 beleidsintensivering € 89.888 voordeel
De raad heeft besloten om activa met een waarde van minder dan € 25.000 vervroegd af te schrijven. Dit leidt tot lagere kapitaallasten. In een eerdere berekening gingen we ervan uit dat dit circa € 180.000 per jaar zou opleveren. Nu blijkt dat het gemiddeld over een langere termijn is uitgekomen op € 163.880.
Dit is een gevolg van het hanteren van verschillende afschrijvingstermijnen en omslagpercentages. In 2025 komt dit uit op € 269.888. Het verschil met de geraamde € 180.000 bedraagt € 89.888 is in knop 2 (beleidsintensivering) gestort.

41. Dotatie bestemmingsreserve Jeugd nadeel € 1.500.000
Uit deze rapportage blijkt de kosten voor Jeugdzorg in 2025 met € 1,6 miljoen zijn gestegen ten opzichte van de begroting. Dit komt doordat de jeugdcasuïstiek complexer is geworden. Hulpvragen passen niet altijd binnen het gecontracteerde zorgaanbod.
Het rijk heeft via de mei- en septembercirculaire 2025 onze gemeente compensatie voor de incidentele tekorten 2023 en 2024 jeugd verstrekt (€ 1,6 miljoen). Het is niet duidelijk of deze hogere kosten voor Jeugd ook structureel zijn. Ook is niet duidelijk of het rijk voor 2026 opnieuw compensatie voor de hogere kosten zal bieden. Daarnaast zijn ook de effecten van de Hervormingsagenda Jeugd is niet helder. We zien dat de stelpost Indexatie voor de dotatie aan de bestemmingsreserve Jeugd ruim € 1,5 miljoen bedraagt. De post is bestemd voor indexaties voor begrotingsposten voor het jaar 2025. In BERAP 2025 II komen we niet met nog meer voorstellen om posten te indexeren. De post indexatie kan dan ook vrijvallen voor het jaar 2025. Normaliter komt dan het saldo van deze post ten gunste van het rekeningresultaat (en uiteindelijk de VAR). We stellen voor in verband met de onzekerheid over de kosten van Jeugdzorg 2026 en 2027, de rijksbijdragen 2026 en 2027 en de effecten van de Hervormingsagenda, om € 1,5 miljoen te doteren aan de bestemmingsreserve Jeugd. Deze bestemmingsreserve heeft als doel om de kosten van Jeugdzorg te egaliseren. Indien blijkt voor 2026 en 2027 dat de kosten van Jeugdzorg hoger zijn dan geraamd, kan een beroep op deze bestemmingsreserve worden gedaan.

42. Bouwleges voordeel € 125.000
De opbrengst van de bouwleges is € 125.000 meer dan geraamd. Dit komt doordat als gevolg van ons woonprogramma er meer bouwvergunningen worden verleend. In de Begroting 2026 is in het kader van de zoektocht naar financiële ruimte een hogere (bouw)leges van € 112.500 geraamd. We verwachten dat de komende jaren meer bouwvergunningen worden verstrekt en stellen in de Begroting 2026 voor om vanaf 2026 op deze wijze structureel de bouwleges met € 112.500 te verhogen. Voor het verstrekken van de bouwvergunningen is vanaf 2026 ook meer ambtelijke inzet (€ 100.000) noodzakelijk. In de legesverordening 2026 doen we daarom een voorstel om de legestarieven te verhogen.

Conclusie

Op hoofdlijnen zien we een aantal grote afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025. Denk hierbij aan de Algemene Uitkering, Jeugdzorg, Wmo , rente en afschrijving. Dat laat zien dat we in een onzekere tijd leven met grote schommelingen in het gemeentefonds en op het gebied van rente- en inflatieontwikkelingen.

BERAP 2025 I liet een positief resultaat zien van € 224.905. Het totaal van alle mutaties bedraagt € 2.105.695. Na verwerking van deze mutaties in deze update verwachten we een positief resultaat van € 2.330.595. We verwerken deze mutaties tevens in BERAP 2025 II.